

Klasyfikacja zawodów i specjalności

Departament Rynku Pracy Data publikacji: 29.04.2014 Data modyfikacji: 30.10.2024

Czym jest klasyfikacja zawodów i specjalności?

Klasyfikacja zawodów i specjalności jest usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Stanowi "spis z natury" zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy. Klasyfikacja opracowana została w oparciu o Międzynarodowy Standard Klasyfikacji Zawodów ISCO-08. Aktualizowanie klasyfikacji, w celu dostosowania do zmian zachodzących na rynku pracy (polskim i europejskim), poprzez wprowadzanie do niej nowych zawodów/specjalności, odbywa się co 2-3 lata w drodze zmian rozporządzenia w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

Na potrzeby klasyfikacji zawodów i specjalności **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (czynności zawodowych) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kompetencji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki). Natomiast **specjalność** zdefiniowano jako wynik podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Uwaga: Nie należy mylić zawodu i specjalności ze stanowiskiem pracy.

Przez **stanowisko pracy** - rozumie się przestrzeń pracy, wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę.

Czym nie jest klasyfikacja zawodów i specjalności?

Rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania **nie reguluje kwestii dopuszczania do wykonywania zawodu i spełniania wymagań kwalifikacyjnych przez osoby oferujące swoje usługi w danym zawodzie na rynku pracy, nie reguluje też standaryzacji kształcenia, szkolenia i nadawania uprawnień kwalifikacyjnych przez podmioty oferujące te usługi (np. kursy lub szkolenia)**. Klasyfikacja, jest przede wszystkim narzędziem wykorzystywanym do potrzeb statystyki, zatrudnienia, pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, prowadzenia badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania nie może być traktowane przez firmy szkoleniowe, zarejestrowane w bazie Rejestru Instytucji Szkoleniowych (usytuowanej na Wortalu PSZ), jako „podstawa prawna” kwalifikacji nabytych na szkoleniu/ kursie lub studiach podyplomowych czy nadania uprawnień do wykonywania zawodu. Również ewentualne powoływanie się przez firmy szkoleniowe na „zgodność z programem MRPiPS” swoich kursów czy szkoleń – jest niewłaściwe. Na Wortalu PSZ nie ma materiałów szkoleniowych - są tylko materiały zawodoznawcze: opisy zawodów i informacje o zawodach usytuowanych w klasyfikacji. Materiały te nie mają mocy prawnej, ale mogą być wykorzystane do przygotowania przez firmy szkoleniowe własnych programów szkoleń. **Zgodna z klasyfikacją zawodów i specjalności może być tylko nazwa i symbol cyfrowy (kod) danego zawodu.**

[Informacja o klasyfikacji zawodów i specjalności - rys historyczny \(wg. stanu na dzień 2 października 2024 r.\)](#) (pdf, 180 KB)

[Metodologia opracowania opisów zawodów 2024 r.](#) (pdf, 215 KB) - **obowiązująca od 1 stycznia 2025 r.**

[Wyszukiwarka opisów zawodów](#)

Jak zgłosić nowy zawód?

Wnioskodawcą o wprowadzenie zmian do klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy mogą być urzędy obsługujące ministrów, urzędy centralne, stowarzyszenia zawodowe, partnerzy społeczni oraz inne podmioty prowadzące zorganizowaną działalność w obszarze gospodarki, rynku pracy, edukacji, merytorycznie właściwe dla danego zawodu lub specjalności.

Uwaga: Wnioskodawcą nie może być osoba fizyczna.

Wniosek powinien zawierać uzasadnienie celowości wprowadzenia zawodu do klasyfikacji, opis zawierający krótką syntezę zawodu i zadania zawodowe, a także informacje dotyczące wymaganego wykształcenia oraz regulacji prawnych danego zawodu, jeśli takie obowiązują.

Analogicznie, zgłosić można wniosek o wykreślenie z klasyfikacji zawodu lub zmiany nazwy zawodu czy zmiany usytuowania zawodu w innej grupie, wraz z uzasadnieniem jego celowości.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO), do każdego z wniosków wymagane jest dołączenie podpisanego Oświadczenia Wnioskodawcy – wzór w załączeniu.

Pliki do pobrania

- wniosek o zgłoszenie nowego zawodu do kzis (doc, 41 KB)
- wniosek o zgłoszenie nowego zawodu do kzis (pdf, 106 KB)
- wniosek o wykreślenie zawodu z kzis (doc, 34 KB)
- wniosek o wykreślenie zawodu z kzis (pdf, 95 KB)
- wniosek o zmianę nazwy zawodu z kzis (doc, 33 KB)
- wniosek o zmianę nazwy zawodu z kzis (pdf, 94 KB)
- oświadczenie Wnioskodawcy do wniosków ws. kzis (docx, 17 KB)
- oświadczenie Wnioskodawcy do wniosków ws. kzis (pdf, 157 KB)

Wniosek wraz z oświadczeniem należy kierować na adres:

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy
ul. Żurawia 4a
00-515 Warszawa
e-mail: sekretariat.drp@mrips.gov.pl

Odnosiniki do klasyfikacji i kluczy powiązań obowiązujące od 1 stycznia 2025 r.

1. Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy - wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. (pdf, 320 KB)
2. Indeks alfabetyczny zawodów i specjalności klasyfikacji - wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. (xlsx, 95 KB)
3. Układ strukturalny KZiS wg. grup zawodów - wg. stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. (pdf, 81 KB)
4. Klucz powiązań KZiS z 2018 r. (zm. w 2021 2022 r.) a KZiS z 2024 r. - wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. (xls, 446 KB)
5. Klucz powiązań pomiędzy KZiS z 2018 r. z późn. zm. a Standardem ISCO-08 - wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. (xls, 566 KB)
6. Zawody szkolnictwa branżowego ujęte w KZiS z 2024 r. i wyodrębnione w nich kwalifikacje zawodowe - wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 r. (xls, 139 KB)

Odnosiniki do klasyfikacji i kluczy powiązań obowiązujące od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r.

1. Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy - wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. (pdf, 680 KB)
2. Indeks alfabetyczny zawodów i specjalności klasyfikacji z 2018 r., zm. w 2021 r. oraz w 2022 r. - wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. (xlsx, 92 KB)
3. Układ strukturalny klasyfikacji z 2021 r. - grupy zawodów - wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. (pdf, 187 KB)
4. Klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności z 2018 r. i 2021 – wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. (xls, 434 KB)
5. Klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności z 2021 r. a Międzynarodowym standardem kwalifikacyjnym ISCO-08 – wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. (xls, 551 KB)
6. Zawody szkolnictwa branżowego ujęte w Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2021 r. i wyodrębnione w nich kwalifikacje zawodowe - wg stanu na dzień 1 stycznia 2023 r. (xls, 140 KB)

Archiwalne wersje Klasyfikacji:

Odnosiniki do klasyfikacji i kluczy powiązań obowiązujące od 1 stycznia 2022 r.

1. Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy - wg stanu na dzień 1 stycznia 2022 r. (pdf, 827 KB)
2. Alfabetyczny indeks zawodów i specjalności klasyfikacji z 2021 r. - wg stanu na dzień 1 stycznia 2022 r. (xlsx, 95 KB)
3. Układ strukturalny klasyfikacji z 2021 r. - grupy zawodów - wg stanu na dzień 1 stycznia 2022 r. (pdf, 221 KB)
4. Klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności z 2018 r. i 2021 – wg stanu na dzień 1 stycznia 2022 r. (xls, 430 KB)
5. Klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności z 2021 r. a Międzynarodowym standardem kwalifikacyjnym ISCO-08 – wg stanu na dzień 1 stycznia 2022 r. (xls, 546 KB)
6. Zawody szkolnictwa branżowego ujęte w Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2021 r. i wyodrębnione w nich kwalifikacje zawodowe - wg stanu na dzień 1 stycznia 2022 r. (xls, 133 KB)

Odnosiniki do klasyfikacji i kluczy powiązań obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

1. Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r. – tekst jednolity (Dz. U. z 2018 r. poz. 227) – wg stanu na dzień 25 stycznia 2018 r. (pdf, 613 KB)
2. alfabetyczny indeks zawodów i specjalności z Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r. – wg stanu na dzień 25 stycznia 2018 r. (pdf, 847 KB)
3. klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności 2010 a Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r. – wg stanu na dzień 25 stycznia 2018 r. (pdf, 1,33 MB)
4. klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r. zm. a Międzynarodowym standardem kwalifikacyjnym ISCO-08 – wg stanu na dzień 25 stycznia 2018 r. (pdf, 1,75 MB)
5. układ strukturalny Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r.– grupy zawodów - wg stanu na dzień 25 stycznia 2018 r. (pdf, 322 KB)
6. zawody szkolne ujęte w Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r. – tekst jednolity (Dz. U. z 2018 r. poz. 227) i wyodrębnione w nich kwalifikacje zawodowe - wg stanu na dzień 25 stycznia 2018 r. (pdf, 394 KB)

7. przyporządkowanie kwalifikacji do zawodów szkolnych ujętych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy 2014 r.– tekst jednolity (Dz. U. z 2018 r. poz. 227) - wg stanu na dzień 25 stycznia 2018 r. (pdf, 389 KB)

Odnośniki do klasyfikacji zawodów i specjalności 2014 r. oraz kluczy powiązań obowiązujących od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2016 r.

1. alfabetyczny indeks zawodów i specjalności klasyfikacji z 2014 r. - wg stanu na dzień 22 grudnia 2014 r. (pdf, 848 KB)
2. klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności z 2010 a Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r. - wg stanu na dzień 29 grudnia 2014 r. (pdf, 1,27 MB)
3. klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r. a Międzynarodowym standardem kwalifikacyjnym ISCO-08 - wg stanu na dzień 29 grudnia 2014 (pdf, 1,55 MB)
4. układ strukturalny Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 r.- grupy zawodów - wg stanu na dzień 13 listopada 2014 r. (pdf, 362 KB)
5. zawody szkolne ujęte w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i wyodrębnione w nich kwalifikacje zawodowe - wg stanu na dzień 13 listopada 2014 r. (pdf, 422)
6. przyporządkowanie kwalifikacji do zawodów szkolnych ujętych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy - wg stanu na dzień 13 listopada 2014 r. (pdf, 471 KB)

Odnośniki do klasyfikacji zawodów i specjalności z 2010 r. oraz kluczy powiązań – klasyfikacja obowiązywała do 31 grudnia 2014 r.

1. alfabetyczny indeks zawodów i specjalności klasyfikacji z 2010r. z późn. zm. - wg stanu na dzień 12 listopada 2012 r. (pdf, 810 KB)
2. klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności z 2007 i 2010 z późn. zm. – wg stanu na dzień 12 listopada 2012 r. (pdf, 1,39 MB)
3. klucz powiązań między Klasyfikacją zawodów i specjalności z 2010 r. z późn. zm. a Międzynarodowym standardem kwalifikacyjnym ISCO-08 (pdf, 387 KB)
4. układ strukturalny klasyfikacji z 2010r. z późn. zm.- grupy zawodów - wg stanu na dzień 12 listopada 2012 r. (pdf, 325 KB)

Publikacje

- Classification of Occupations and Specializations for Labour Market Needs – Summary - **obowiązująca od 1 stycznia 2025 r.**
- English Summary of Polish Classification of Occupations and Specializations 2014 – tekst jednolity (Dz.U. z 2021 r. poz. 2285) (stan na dzień 1 stycznia 2022 r.) (pdf, 151 KB)
- Klasyfikacja ISCO-08 (wersja w języku angielskim) - link do strony ILO Structure, group definitions and correspondence tables
- Klasyfikacja ISCO-08 (wersja w języku angielskim) - link do strony ILO International Standard Classification of Occupations (ISCO)
- Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów ESCO (European Skills /Competences, Qualifications and Occupations)
- Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy 2014 r. (pdf, 2,09 MB)
- Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy - tworzenie i stosowanie, (wersja do druku) (pdf, 855 KB)
- Metodologia opracowania opisów zawodów 2022 r. (pdf, 693 KB)
- Metodologia opracowania opisów zawodów 2024 r. (pdf, 215 KB) - **obowiązująca od 1 stycznia 2025 r.**
- Informacja o klasyfikacji zawodów i specjalności - rys historyczny (stan na dzień 1 stycznia 2022 r.) (pdf, 183 KB)

- Informacja o klasyfikacji zawodów i specjalności - rys historyczny (stan na dzień 2 października 2024 r.) (pdf, 116 KB)

Opisy grup zawodów

- Klasyfikacja zawodów i specjalności 2014 – opisy grup wielkich zawodów i specjalności, wersja z dnia 30 grudnia 2014 r. (pdf, 232 KB)
- Klasyfikacja zawodów i specjalności 2014 – opisy grup dużych zawodów i specjalności, wersja z dnia 30 grudnia 2014 r. (pdf, 374 KB)
- Klasyfikacja zawodów i specjalności 2014 - opisy grup średnich zawodów i specjalności, wersja z dnia 1 stycznia 2022 r. (pdf, 811 KB)
- Klasyfikacja zawodów i specjalności 2014 - opisy grup elementarnych zawodów i specjalności, wersja z dnia 1 stycznia 2022 r. (pdf, 2,37 MB)
- **Klasyfikacja zawodów i specjalności 2014 - opisy grup elementarnych zawodów i specjalności, wersja z dnia 1 stycznia 2025 r.** (pdf, 2,40 MB)

Podstawa prawna

- rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 września 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2024 r. poz. 1372) – **rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.**
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – art. 36 ust. 8
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 15 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (pdf, 412 KB)
- rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2021 r. poz. 2285) – rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. (pdf, 1,18 MB)
- obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z dnia 25 stycznia 2018 r., w poz. 227) - rozporządzenie weszło w życie z dniem podpisania z mocą od dnia 1 stycznia 2017 r. i obowiązywało do dnia 31 grudnia 2021 r. (pdf, 962 KB)
- rozporządzenie MNiSzW ws. dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018, poz. 1818) (pdf, 217 KB)
- rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2016 r. poz. 1876) – rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. i obowiązywało do dnia 31 grudnia 2021 r. (pdf, 236 KB)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r., poz. 1145) - rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. i obowiązywało do dnia 31 grudnia 2016 r. (pdf, 1,72 MB)
- obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2014 r. poz. 760 z późn. zm.) - rozporządzenie weszło w życie z dniem podpisania z mocą od dnia 1 września 2012 r. i obowiązywało do dnia 31 grudnia 2014 r. (pdf, 1,39 MB)